

POSTANOWIENIE

Dnia 7 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Paweł Księżak (przewodniczący)

SSN Oktawian Nawrot

SSN Tomasz Przesławski (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi Komitetu Wyborczego Wyborców Krzysztofa Kwiatkowskiego-Pakt Senacki

na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 sierpnia 2023 r., [...]

z udziałem Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 7 września 2023 r.,

uznaje skargę za zasadną.

UZASADNIENIE

Pismem z 30 sierpnia 2023 r. ([...]) Państwowa Komisja Wyborcza (dalej także: „PKW”) skierowała do Okręgowych Komisji Wyborczej wyjaśnienia w przedmiocie uprawnień mężów zaufania i obserwatorów społecznych.

Skargą datowaną na 1 września 2023 r. (data wpływu do Sądu Najwyższego 1 września 2023 r.) pełnomocnik wyborczy Komitetu Wyborczego Wyborców **Krzysztof Kwiatkowski** – Pakt Senacki zastępowany przez adw. E. M., na podstawie art. 161a § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2018 r. poz. 754 z późn. zm., dalej jako: Kodeks wyborczy lub k.wyb.) zaskarżył „uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej wyrażoną w piśmie ZPOW.713.6.2023 z dnia 30 sierpnia 2023 r. o treści: Państwowa Komisja Wyborcza informuje, że osoby pełniące funkcję męża zaufania albo obserwatora społecznego przy okręgowej komisji wyborczej uprawnione są do obserwowania

wyłącznie wykonywanych przez tę komisję czynności związanych z przyjmowaniem protokołów głosowania, ustaleniem wyników głosowania i wyników wyborów oraz sporządzeniem protokołów. Przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują uprawnienia dla mężów zaufania i obserwatorów społecznych do obserwacji innych czynności okręgowej komisji wyborczej, niż wskazane wyżej, które wynikają z art. 103b Kodeksu wyborczego”.

Skarżący zarzucił:

1. naruszenie art. 103b § 1 pkt 1 k.wyb. w zw. z art. 103c § 2 k.wyb. oraz
2. naruszenie art. 3 protokołu dodatkowego do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka (dalej: Konwencja)

- polegających na wydaniu wszystkim okręgowym komisjom wyborczym polecenia, aby zezwalały na obecność mężów zaufania i obserwatorów społecznych tylko przy niektórych swoich czynnościach, podczas gdy przepisy zarówno k.wyb., jak i Konwencji, pozwalają na obserwację wszystkich czynności.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o:

1. o uchylenie wskazanej wyżej uchwały (decyzji) w całości;

alternatywnie:

2. o stwierdzenie, że Państwowa Komisja Wyborcza nie przyjęła wytycznych zawartych w uchwale wyrażonych jak w piśmie [...] z dnia 30 sierpnia 2023 r.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej pismem z dnia 5 września 2023 r. wniósł o odrzucenie skargi, względnie – w przypadku przystąpienia do rozpoznania – o jej oddalenie. W stanowisku PKW wskazano, że „zaskarżone pismo, wbrew twierdzeniu skarżącego, nie miało charakteru rozstrzygnięcia Państwowej Komisji Wyborczej, a tym bardziej wytycznych, lecz wyłącznie informowało o obowiązującym stanie prawnym”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Rozpatrzenie skargi poprzedzone zostać musi kilkoma uwagami ogólnymi nakreślającymi kontekst interpretacyjny przepisów Kodeksu wyborczego.

Zgodnie z konstytucyjną „zasadą zasad”, wyrażoną w art. 2 Konstytucji RP Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej. W zasadzie tej na plan pierwszy wysunięty jest demokratyczny charakter Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawa zasadnicza nie definiuje ani demokracji jako takiej, ani zasady demokratyzmu, stanowiącej element zasady demokratycznego państwa prawnego urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej. Również w literaturze przedmiotu funkcjonuje wiele ich definicji. Niezależnie od tego cechą konstytutywną państwa demokratycznego, a zatem i elementem koniecznym zasady demokratyzmu, jest uznanie istnienia zbiorowego podmiotu władzy w państwie, w przypadku Konstytucji RP – Narodu, a także wolnych wyborów piastunów władzy, jako sposobu ich powoływania. Konsekwencją tego jest również uznanie znaczenia udziału obywateli w podejmowaniu decyzji politycznych. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu z 29 lipca 2019 r., I NSW 62/19, „[j]edną z najbardziej elementarnych zasad ustrojowych Rzeczypospolitej Polskiej jest wyrażona w art. 4 ust. 1 Konstytucji RP zasada zwierzchnictwa Narodu. Zgodnie z nią Naród, będący Suwerenem, jest dysponentem władzy zwierzchniej. Władza ta jest niepodzielna i niezbywalna.

Zasada zwierzchnictwa Narodu, w systematyce Konstytucji, połączona jest bezpośrednio z zasadą demokratycznego państwa prawnego, po której została wymieniona. Zakłada ona m.in. że organy władzy publicznej działać będą z woli Narodu, z jego wyboru i w jego interesie. W konsekwencji proces wyboru przedstawicieli legitymowanych przez Naród do sprawowania władzy spełniać musi wymogi maksymalnej demokratyzacji procesów wyborczych”.

Wpisanie w istotę Rzeczypospolitej Polski zasady demokratyzmu nakazuje przyjąć, że procedury dla niej kluczowe, związane z wyborem władzy, powinny być maksymalnie transparentne, gdyż ich wyniki stanowią wyraz woli Suwerena wyrażonej w sposób bezpośredni. Zapewnienie przejrzystości wskazanych procedur jest więc obowiązkiem państwa demokratycznego, a zarazem realizacją jego najlepiej pojętego interesu, w ten bowiem sposób potwierdza ono swój charakter. Zakwestionowanie poprawności rzeczonych procedur w ostateczności

prować bowiem może do zakwestionowania demokratycznego charakteru samego państwa.

W przedmiotowej skardze skarżący wniósł alternatywnie o uchylenie zaskarżonej uchwały w całości albo o stwierdzenie, że Komisja nie przyjęła wytycznych zawartych w uchwale wyrażonych jak w piśmie [...] z dnia 30 sierpnia 2023 r.

W odpowiedzi na skargę Komisja wskazała, że „zaskarżone pismo, wbrew twierdzeniu skarżącego, nie miało charakteru rozstrzygnięcia Państwowej Komisji Wyborczej, a tym bardziej wytycznych, lecz wyłącznie informowało o obowiązującym stanie prawnym”.

Odwołując się do regulaminu Państwowej Komisji Wyborczej, stanowiącego załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 21 marca 2011 r. (M.P. 2011 Nr 26, poz. 286 ze zm.) Komisja wskazała, że Przewodniczący PKW „podpisuje w jej imieniu, poza uchwałami, obwieszczeniami, komunikatami urzędowymi, wnioskami oraz wyjaśnieniami, a także zaświadczeniami o wyborze posłów i senatorów oraz posłów do Parlamentu Europejskiego, m.in. inne pisma wychodzące na zewnątrz, z zastrzeżeniem spraw wymienionych w § 16 regulaminu. Poza tym jak wynika z § 18 ust. 1 powołanego regulaminu Państwowa Komisja Wyborcza sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego wydaje wytyczne i wyjaśnienia oraz informacje o przepisach prawa”. Następnie, odwołując się do postanowienia Sądu Najwyższego z 29 kwietnia 2020 r., I NSW 20/20, Komisja za Sądem Najwyższym wskazała, że „sprawując nadzór nad przestrzeganiem prawa wyborczego wydaje wytyczne i wyjaśnienia oraz informacje o przepisach prawa. Przepis ten wprowadza trzeci instrument nadzoru nad przestrzeganiem prawa wyborczego, nieuregulowany w k.wyb. Informacja o przepisach prawa stanowi zatem dodatkowy instrument nadzoru, który może być wykorzystywany przez PKW obok wytycznych i wyjaśnień. Przy czym w odróżnieniu od wytycznych i wyjaśnień, które zgodnie z art. 161 § 3 k.wyb. wymagają formy uchwały i podlegają zaskarżeniu, takiego wymogu formalnego nie przewidziano dla informacji PKW”.

Przed określeniem charakteru prawnego zaskarżonego pisma przypomnieć należy, że zgodnie z art. 161 § 1 k.wyb. Komisja wydaje wytyczne wiążące

komisarzy wyborczych, urzędników wyborczych i komisje wyborcze niższego stopnia oraz wyjaśnienia dla organów administracji rządowej i organów jednostek samorządu terytorialnego, a także podległych im jednostek organizacyjnych wykonujących zadania związane z przeprowadzeniem wyborów, jak i dla komitetów wyborczych oraz nadawców radiowych i telewizyjnych. Jednocześnie, stosownie do art. 161 § 3 k.wyb. w przypadkach określonych w § 1 Komisja podejmuje uchwały. Z powyższego wynika, że jedyną formą ustawową przewidzianą zarówno dla wytycznych, jak i wyjaśnień jest uchwała Komisji. Zgodnie zaś z § 4 wskazanego artykułu uchwały Państwowej Komisji Wyborczej zapadają większością głosów w obecności co najmniej 2/3 jej pełnego składu, w tym przewodniczącego Komisji lub jednego z jego zastępców, na posiedzeniu jawnym. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w sprawach niecierpiących zwłoki, Przewodniczący PKW może zdecydować o podjęciu uchwały przez Komisję w trybie obiegowym. Do uchwał podejmowanych w tym trybie stosuje się odpowiednio art. 161 § 4 k.wyb.

Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronie internetowej Komisji, zaskarżony dokument to: „Wyjaśnienia Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie uprawnień mężów zaufania i obserwatorów społecznych”. Posłużenie się ustawowym określeniem „wyjaśnienia” sugeruje, że przedmiotowy dokument stanowi uchwałę PKW, gdyż wyłącznie w takiej formie Komisja może wydać wyjaśnienia.

Ponadto zauważyć należy, że to, czy określony instrument stanowi wytyczne lub wyjaśnienia, dla których ustawa przewiduje formę uchwały, czy informację, o której mowa w regulaminie Komisji, decyduje jej wartość normatywna. Jak bowiem wskazał Sąd Najwyższy, w cytowanym przez Komisję postanowieniu w sprawie I NSW 20/20 „[f]orma uchwały zarezerwowana jest dla tego typu instrumentów PKW, które mają przynajmniej w ograniczonym zakresie samodzielną wartość normatywną, jako przepisy *sui generis*, choćby wyrażająca się poprzez dokonanie wiążącej wykładni dla adresatów (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 21 października 2000 r., III SW 74/00). Wyraźnie odróżnia to informację, która takiej samodzielnej wartości normatywnej nie posiada, od wytycznych i wyjaśnień”.

Odnosząc powyższe do zaskarżonego dokumentu, wskazać należy, że w sposób oczywisty przedstawia ono określoną wykładnię przepisów prawnych, która ma być wiążąca dla jego adresatów. O powyższym jednoznacznie świadczy nie tylko przedstawiona w nim argumentacja pozytywna, odwołująca się m.in. do wieloletniej praktyki Komisji, ale i negatywna *expressis verbis* wskazująca, że „[p]rzyjęcie odmiennej interpretacji (...) stanowiłoby naruszenie przepisów Kodeksu wyborczego”. Jednocześnie, z uwagi na zaistniałe skutki, nie ulega wątpliwości, że interpretacja ta posiada określoną samoistną wartość normatywną.

Okoliczność, że zaskarżony dokument jest aktem wykładni prawa, a nie jedynie informacją o prawie, świadczą ponadto względy podniesione w kolejnym punkcie niemniejszego uzasadnienia, w którym Sąd Najwyższy odrzuca interpretację relewantnych przepisów przyjętą przez Komisję w zaskarżonym piśmie.

Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że jak jednoznacznie wynika z treści zaskarżonego dokumentu, kwestia okresu, w którym mężowie zaufania oraz obserwatorzy społeczni mogą wykonywać swoje uprawnienia, stanowiła przedmiot wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w obwodach głosowania utworzonych w kraju w wyborach Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. (M.P. 2020, poz. 565; pkt 30), jak również wytycznych dotyczących wyboru do Sejmu i Senatu w 2019 r., stanowiących załącznik do uchwały Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 2 września 2019 r. (M.P. 2019, poz. 890; pkt 29).

Z powyższego jednoznacznie wynika, że dla zaskarżonego instrumentu prawnego ustawa przewiduje wyłącznie formę uchwały. Jednocześnie, jak wynika ze stanowiska Komisji przedstawionego na wezwanie Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie, określony w ustawie tryb przewidziany dla podjęcia przez Komisję uchwały nie został dochowany.

W konsekwencji należy uznać, że podjęta ona została z naruszeniem ustawy i w konsekwencji nie ma wiążącego charakteru, zaś wniesiona skarga jest zasadna.

Zastrzec należy, że powyższe w żadnym razie nie dezaktualizuje stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu Sądu Najwyższego

z 21 października 2000 r., III SW 74/00, iż art. 161a k.wyb. nie statuuje prawa do wniesienia do Sądu Najwyższego skargi na wydane przez Komisję informacje o przepisach prawa, o których w szczególności mowa w § 18 ust. 1 regulaminu PKW.

Niezależnie od powyższego, Sąd Najwyższy nie podziela stanowiska Komisji, iż „osoby pełniące funkcję męża zaufania albo obserwatora społecznego przy okręgowej komisji wyborczej uprawnione są do obserwowania wyłącznie wykonywanych przez tę komisję czynności związanych z przyjmowaniem protokołów głosowania, ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów oraz sporządzaniem protokołów. Przepisy Kodeksu wyborczego nie przewidują uprawnienia mężów zaufania i obserwatorów społecznych do obserwacji innych czynności okręgowej komisji wyborczej, niż wskazane wyżej, które wynikają z art. 103b Kodeksu wyborczego. W związku z powołanym przepisem od lat Państwowa Komisja Wyborcza wskazuje, że swoje uprawnienia do obserwacji czynności komisji mężowie zaufania i obserwatorzy społeczni mogą realizować w dniu głosowania”.

Zgodnie z art. 103b § 1 k.wyb. mąż zaufania ma prawo:

1) być obecny podczas wszystkich czynności komisji, do której został wyznaczony, w szczególności być obecny przy przekazywaniu protokołu przez obwodową komisję wyborczą, przekazywaniu danych z protokołu przez rejonową komisję wyborczą, sprawdzaniu pod względem arytmetycznej poprawności ustalenia wyników głosowania przez pełnomocników, o których mowa w art. 173, oraz sprawdzaniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wprowadzania danych do sieci elektronicznego przesyłania danych;

2) być obecnym w lokalu wyborczym w czasie przygotowania do głosowania, głosowania, ustalania wyników głosowania i sporządzania protokołu;

3) wносить do protokołu uwagi, z wymienieniem konkretnych zarzutów;

4) być obecnym przy przewożeniu i przekazywaniu protokołu do właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia.

Zgodnie zaś z art. 103c § 2 k.wyb. do obserwatorów społecznych stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu o mężach zaufania, z wyjątkiem art. 103aa, art.103b

§ 1 pkt 3 i 4 oraz art. 103ba. Konsekwentnie art. 103b § 1 k.wyb. stosuje się odpowiednio do obserwatorów społecznych.

Językowa wykładnia wskazanych przepisów jest stosunkowo prosta: zarówno mąż zaufania, jak i obserwator społeczny ma prawo być obecny podczas wszystkich czynności komisji, do której został wyznaczony. Posłużenie się przez ustawodawcę zwrotem „w szczególności” i wymienienie po nim konkretnych czynności komisji, wbrew stanowisku Państwowej Komisji Wyborczej, nie powoduje, że zasada ogólna w postaci prawa do obecności podczas wszystkich czynności komisji, doznaje jakiegokolwiek ograniczenia.

Nieprzekonujące jest twierdzenie Komisji, że skoro wskazane przez ustawodawcę w art. 103b § 1 pkt 1 k.wyb. czynności podejmowane są w dniu głosowania, ewentualnie w dniach następnych, to mężowie zaufania, a tym samym obserwatorzy społeczni, nieuprawnieni są do obserwowania czynności komisji w okresie poprzedzającym dzień głosowania. Na marginesie zauważyć należy, że zaprezentowane w odpowiedzi na wezwanie Sądu Najwyższego stanowisko Komisji odbiega od przedstawionego w zaskarżonej uchwale, gdyż potwierdza prawo mężów zaufania i obserwatorów społecznych do obecności podczas czynności komisji również po dniu głosowania. Okoliczność, że ustawodawca wskazał w cytowanym przepisie czynności, które są szczególnie istotne w kontekście ustalenia wyrażonej w sposób bezpośredni woli Suwerena, nie oznacza, że jego wolą było jednocześnie wyłączenie spod możliwości obserwacji pozostałych czynności komisji. Wniosek taki nie wynika z przedstawionej racji. Wbrew więc twierdzeniu Komisji, należy uznać, że gdyby racjonalny ustawodawca chciał ograniczyć prawo mężów zaufania i obserwatorów do obserwacji czynności komisji wyłącznie do tych, które podejmowane są w dniu głosowania i ewentualnie w dniach następnych, to nie tylko nie wprowadziłby ogólnej zasady, zgodnie z którą „mąż zaufania [i obserwator społeczny] ma prawo być obecny podczas wszystkich czynności komisji”, ale dałby temu wyraz w ustawie. Sąd Najwyższy nie podziela przy tym zapatrywania Państwowej Komisji Wyborczej, iż takie zredagowanie przepisu prawnego jest niemożliwe, gdyż zakres czynności wykonywanych przez komisję w dniu głosowania jest bardzo szeroki. Przeciwnie, jest to zadanie, które nie przekracza możliwości przeciętnego

legislatora, zaś redakcyjne sprowadzałyby się do określenia czasu, w którym mąż zaufania i odpowiednio obserwator społeczny może wykonywać przysługujące mu prawa.

Z zaprezentowaną przez Komisję interpretacją art. 103b §1 pkt 1 k.wyb. odwołującą się do woli ustawodawcy nie można zgodzić się z jeszcze jednego względu. Wskazany przepis został wprowadzony do Kodeksu wyborczego ustawą z dnia 11 stycznia 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych (Dz.U. 2018, poz. 130). W uzasadnieniu do projektu tej ustawy, której tytuł w kontekście niniejszej spraw sam w sobie jest znaczący, projektodawcy wskazali: „[i]stota zmian polega na wprowadzeniu w odrębnym rozdziale kompleksowej regulacji dotyczącej mężów zaufania. Takie umiejscowienie mężów zaufania w strukturze Kodeksu Wyborczego pozwoli na nadanie odpowiedniej rangi temu instrumentowi kontroli społecznej nad wyborami. Wprowadzony odrębny rozdział kodyfikuje tą instytucję i czytelnie określa uprawnienia mężów zaufania. Projekt zakłada, że mężowie zaufania będą mieli prawo m.in brać udział we wszystkich czynnościach komisji, do której zostali wyznaczeni (zmiana ta jest bardzo istotna w przypadku mężów zaufania przy komisjach obwodowych, gdyż będą mogli oni uczestniczyć podczas prac komisji również przed dniem głosowania, a nie jak obecnie tylko podczas czynności obwodowej komisji wyborczej w dniu głosowania), być obecnym w lokalu wyborczym w czasie przygotowania do głosowania, głosowania, ustalania wyników głosowania i sporządzania protokołu, być obecnym przy przewożeniu i przekazywaniu protokołu do właściwej komisji wyborczej wyższego stopnia”.

W świetle powyższego stwierdzić należy, że wolą ustawodawcy było umożliwienie mężom zaufania oraz odpowiednio obserwatorom obecności podczas czynności komisji także przed dniem głosowania.

Jednocześnie Sąd Najwyższy zwraca uwagę, że wspomniana w niniejszym uzasadnieniu zasada demokratyzmu jest zasadą dynamiczną, która każdorazowo odnoszona być musi do konkretnej rzeczywistości społecznej, kulturowej, aspiracji społecznych, tradycji, a także wizji ustroju demokratycznego twórców konstytucji. Zasada ta nie funkcjonuje więc w warunkach statycznych, ale w społeczeństwach

rozwijających się, stających przed nowymi wyzwaniami. Konsekwentnie jej treść ulega ewolucji, w szczególności poprzez wprowadzanie nowych mechanizmów jej urzeczywistniania i ochrony. Podobnie jak samo państwo demokratyczne, tak i zasada demokratyzmu jest w tym kontekście ideałem, do którego urzeczywistnienia powinno się dążyć w demokratycznym państwie prawnym. Widoczne to jest wyraźnie w orzecznictwie sądowym, w szczególności sądów konstytucyjnych, które nie ograniczają się do operowania wyłącznie zastanymi zasadami, lecz poszukują w nich nowych elementów, kształtujących porządek demokratycznego państwa prawnego. Uznać należy, że przyjęcie jako zasady prawa męża zaufania, a odpowiednio i obserwatora, do udziału we wszystkich czynnościach komisji, do której został wyznaczony, jest krokiem w tym właśnie kierunku.

Nie można przy tym zgodzić się z opinią Komisji, iż za kuriozalną uznać należy sytuację, w której przy pewnych czynnościach komisji nie może być obecny mąż zaufania, gdyż nie ma jeszcze komitetów, które zarejestrowały listę lub kandydata (a tylko takie mogą wyznaczać mężów zaufania w danym okręgu wyborczym), zaś obserwator społeczny w odniesieniu, do którego zastosowanie znajdują przepisy o mężach zaufania, może być obecny. Przeciwnie, zważywszy, że zgodnie z art. 103c k.wyb. prawo wyznaczenia po jednym obserwatorem społecznym do komisji wyborczych, o których mowa art. 152 § 1 k.wyb., przysługuje zarejestrowanym w Rzeczypospolitej Polskiej stowarzyszeniom i fundacjom, do których celów statutowych należy troska o demokrację, prawa obywatelskie i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, ich obecność przy czynnościach komisji, do których zostali wyznaczeni, w szczególności w sytuacji, gdy z przyczyn obiektywnych nie ma męża zaufania, który mógłby to prawo realizować, wydaje się tym bardziej uzasadniona.

Jednocześnie odnosząc się do obaw Komisji, wyrażonych zarówno w zaskarżonej uchwale, jak i odpowiedzi na wezwanie Sądu Najwyższego dotyczące przedmiotowej skargi, zauważyć należy, że realizacja przysługującego mężowi zaufania i odpowiednio obserwatorowi prawa do obecności podczas wszystkich czynności komisji, do której został wyznaczony, odbywać się powinna z poszanowaniem przepisów powszechnie obowiązującego prawa. W konsekwencji

realizacja prawa do obecności powinna uwzględniać inne prawa i wartości prawnie chronione. Niewątpliwie jest to materia, którą powinna być objęta wytycznymi Komisji.

Zważywszy na jednoznaczny wynik wykładni językowej, a także wspierając ją wynik wykładni funkcjonalnej, uznać należy, że pierwszy z podniesionych w skardze zarzutów jest zasadny.

Kontroli nie poddaje się natomiast drugi z podniesionych w skardze zarzutów. tj. naruszenie art. 3 Protokołu dodatkowego do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka. Skarżący przytoczył bowiem wyłącznie treść art. 3 Protokołu dodatkowego do Konwencji oraz *passus* z wyroku Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 8 lipca 2008 r., w sprawie *The Georgian Labour Party v. Gruzja*, skarga nr 9103/04, ale w żaden sposób nie odniósł ich od okoliczności sprawy. W konsekwencji całkowicie niejasne w jest w czym konkretnie skarżący upatruje naruszenia art. 3 Protokołu dodatkowego do Europejskiej Konwencji Praw Człowieka.

Z uwagi na powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 161a § 8 k.wyb., uznał skargę za zasadną.

[ms]

[ał]